

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı
Tarih: 29 Mayıs 2014
Sayı: 25312

45640

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

Ali İhsan KÖKTÜRK
CHP Zonguldak Milletvekili

Devrek'in Çaydeğirmeni beldesi sınırları içinde, Devrek Irmağı üzerinde, Reis Enerji adlı bir şirket, yaklaşık sekiz ay önce, Çayaltı 1 ve 2 adında iki adet nehir tipi regülâtörden oluşan bir hidroelektrik santrali kurmaya başlamıştır.

HES'in kurulacağı yerde yeterli eğim olmaması nedeniyle suyun debisini artırmak amacıyla birinci regülâtör için nehir yatağının iki buçuk kilometrelik bölümünün dört buçuk metre, ikinci regülâtör içinse dört buçuk kilometrelik bölümünün sekiz metre derinleştirilmesi planlanmıştır.

Civar köylerde yaşayan ve tarımla uğraşan köylüler, HES'lerin dereleri kuruttuğunu, canlı yaşamı öldürdüğünü, sulama amaçlı olarak kullandıkları kuyularda suyun çok daha derinlere kaçtığını, sondaj yapamayan pek çok kişinin bahçesini sulayamaz hale geldiğini ve bunun nedeninin de yapılan bu derinleştirme çalışmaları olduğunu iddia ederek, HES'in yapımına karşı çıkmışlardır. Yerel ve ulusal basına da yansıyan bu eylemler sırasında köylülerin büyük çoğunluğu HES'i istemediğini açık şekilde beyan etmiştir.

Sularına sahip çıkmaya çıkmak isteyen köylüler yapılan çalışmanın olası sonuçları hakkında kendilerini bilgilendirmeleri için Yıldız Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Beyza Üstün'ü köylerine davet ederek, Erenler Köyü'nde bir toplantı düzenlemiştir. 8 Mayıs 2014 tarihinde büyük bir katılımı ile düzenlenen bu toplantıda köylülere esas amacın suların ticarileştirilmesi olduğunu anlatan Prof. Üstün, yapılan derinleştirme çalışmasının akiferlerle gelen yeraltı sularının akışını bozarak oluşturulan havuzlara kaçmasına neden olacağını, bunun da köylüleri çok daha derinlere sondaj yaparak su aramak zorunda bırakacağını açık bir dille anlatmıştır. Orada bulunan pek çok köylü bu sorunu daha şimdiden yaşadıklarını dile getirerek yapımı düşülen HES'le mücadele etme kararı almışlardır.

Bu toplantıda halka yanlış bilgiler verildiğini iddia eden Reis Enerji yetkilileri ise sözüm ona doğru bilgileri vermek, yürüttükleri proje hakkında halkı aydınlatmak amacıyla düzenledikleri yemekli toplantıya şirket imzalı gazete ilanları, afiş ve bildirimlerle tüm Çaydeğirmeni halkını davet etmiştir. Bir hafta sonra 25 Mayıs 2014 tarihinde yapılan ve DSİ HES Daire Başkanı Ali Şahin, DSİ HES Dairesi Başkan Yardımcısı Serkan Karakoç, DSİ Kastamonu Bölgesi HES Şube Müdürü Gökhan Gündoğan'ın katıldığı toplantıya halkın ilgisi son derece az olmuştur. Reis Enerji Müşaviri Muammer Bayın, Reis Enerji Yatırımları Koordinatörü Ömer Çebi ve Reis Enerji Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fatih Reis'in de bulunduğu toplantı şirket yetkililerinin açılış konuşmasıyla başlamıştır. Orada olan az sayıda köylü ve civardan gelen çevre gönüllüleri Anadolu'da HES yapılan birçok vadede ekolojik dengenin hızla bozulduğunu burada da bir bozulmanın kaçınılmaz olduğunu dile getirmiştir. Şirket yetkililerinin, "Anadolu'da kötü kimi uygulamaların olduğu doğrudur. Ancak burada uygulanan proje on yıldızlıdır" şeklinde verdiği yanıtı DSİ yetkililerinin de onaylaması, köylülerin, "O projelere

onay veren sizler değil misiniz? Oralarda da bizim gibi itiraz edenlere aynı yalanları söylediniz. Şimdi de bizi kandırmaya çalışıyorsunuz. Neden size inanalım?" itirazıyla karşılanmıştır.

Daha sonra elliye yakın köylü kadın sloganlarla toplantının yapıldığı bahçeye gelerek, konuşmaların yapıldığı kürsünün önünde toplanmış. Konuşmaları dinlemeyeceğini söyleyen kadınlar, şirket ve DSİ yöneticilerinin köylerini terk etmesini istemiştir. Yaşanan karmaşa sırasında, HES Daire Başkanı Ali Şahin başkanlığındaki DSİ yetkililerinin köylüleri ikna etmek için şirket yetkililerinden çok daha yoğun çaba harcaması herkesin dikkatini çekti. Bir kısım katılımcının, "Siz şirketin avukatı mısınız? Ne zamandan beri şirket avukatlığı yapmak DSİ'ye düştü? Kamuoyunu bilgilendirmek için sorulan binlerce soruya en küçük bir yanıt verme gereği duymayan devletin, köylüyü ikna etmek için bunca yetkilisini buraya göndermesinin amacı ne? Şirketin düzenlediği ve hiçbir remi niteliği olmayan toplantıda DSİ yetkililerinin ne işi var?" şeklinde yönelttiği soruya, önce, "Bu bir devlet toplantısıdır" yanıtını veren DSİ yetkilileri, "O halde bu dönerleri de devlet mi ısmarlıyor? Yemeklerin parasını kim verdi? Salonu kim tuttu?" sorularını ise; yanıtız bırakmışlardır.

Buna göre:

1. 25 Mayıs 2014 Pazar günü Devrek'in Çaydeğirmeni beldesi Ada Düğün Salonu bahçesinde yapılan bilgilendirme toplantısını kimler düzenlemiştir?
2. Çayaltı 1-2 HES projesinin yürüten Reis Enerji tarafından duyurusu yapıp, salon kirası ve yemek masrafı karşılanan toplantıya DSİ yetkilileri hangi sıfatla katılmışlardır?
3. Bir özel şirketin gerçekleştirdiği "İkna" toplantısına katılmak, şirketin tezlerini savunmak DSİ'nin görevler arasında mıdır?
4. DSİ, Proje ile ilgili halkı bilgilendirme toplantısına gereksinim duymuşsa hazırlık çalışmaları neden DSİ tarafından yapılmamış, toplantı masrafları neden devlet bütçesinden karşılanmamıştır?
5. DSİ HES Daire Başkanı Başkan Ali Şahin, DSİ HES Dairesi Başkan Yardımcısı Serkan Karakoç, DSİ Kastamonu Bölgesi HES Şube Müdürü Gökhan Gündoğan yürütülen bir çalışma için kamuoyuna açıklama yapmak üzere amirlerinden izin almış mıdır?
6. Ankara ve Kastamonu'dan gelen DSİ yetkilileri bu geziyi amirlerine bildirmiş midir? Kendilerine harcırah, yolluk vs. adı altında herhangi bir ödeme yapılmış mıdır? Yapılmamışsa bu gezinin giderleri kim tarafından karşılanmıştır?
7. Böyle bir toplantıya Zonguldak ve Devrek'ten de ilgili kamu görevlileri davet edilmiş midir? Edilmişse katılmama gerekçeleri nelerdir?
8. Devlet görevlilerinin kamuoyunda tartışma konusu olan ve halkın tepkisini çeken bir projeye ilgili çok açık bir şekilde yatırımcı şirketin yanında yer alması, halkı ikna etmek için onlardan çok çaba harcaması doğru bir yaklaşım mıdır? Bu durum halkın devlete duyduğu güveni zedelemeyebilir mi?